

Aan de Maatschappelijke en Bestuurlijke Stuurgroep

Nationaal Coördinator
Groningen

Datum
8 juni 2016

Kenmerk
NCG /

Kopie aan

Bijlage(n)

memo

Validatie van het Arcadis-onderzoek/ onderzoek hoge frequentieschade randen aardbevingsgebied

1. Aanleiding

In meerdere gebieden buiten de NAM schadecontour van het aardbevingsgebied is sprake van hoge percentages schademeldingen met onverklaarbare schades, zeker gezien de locatie van deze dorpen en/of wijken. Dit verschijnsel is binnen de contour op sommige locaties ook aan de orde. Op basis hiervan is in het MJP een onderzoek naar de hoge percentages schadegevallen aan de randen van het aardbevingsgebied (derhalve ook buiten de Contour) aangekondigd.

2. Relatie Validatieonderzoek Arcadis-methodologie

Inmiddels is door TU/Delft (Jan Rots/Piet van Staalduinen) gestart met het Validatieonderzoek met betrekking tot de Arcadisrapportages 'Schade buiten de Contour'. Op verzoek van de Begeleidingscommissie is het Validatieonderzoek opgeknipt in Fase 1 en Fase 2. Fase 1 betreft een onderzoek naar de juistheid van de door Arcadis gehanteerde methodologie. Hierbij gaat het om een bureaustudie waarbij de onderzoeksmethodologie, doelstellingen, aanpak van het onderzoek, gehanteerde aannames, veronderstellingen en uitgangspunten, theoretisch en conceptueel kader, gebruikte normen en richtlijnen, etc. worden getoetst. Afhankelijk van de uitkomsten van Fase 1 start een vervolgonderzoek Fase 2 waarbij twee opties mogelijk zijn.

Indien uit Fase 1 blijkt dat de methodologie klopt dan start Fase 2a waarbij het Validatieonderzoek zich verder richt op de door Arcadis gevolgde werkwijzen. Indien blijkt dat methodologie niet juist is dan volgt Fase 2b. In dit deel wordt een breder onderzoek opgestart met als doel om vast te stellen wat de meest waarschijnlijke oorzaak van de gemelde schadegevallen is. In de offerte van de TU/Delft is vastgelegd dat binnen Fase 2b ook het in het MJP aangekondigde onderzoek naar de hoge percentages schadegevallen aan de randen van het aardbevingsgebied (derhalve ook buiten de contour) zal worden betrokken. We verwachten de uitkomsten van Fase 1 (onderzoek naar methodologie) voor eind juni/begin juli.

Vooruitlopend op de uitkomsten van het onderzoek naar de methodologie wordt geadviseerd om alvast een aanzet te maken voor het proces om tot een gedragen onderzoeksvraagstelling en -opdracht te komen naar de oorzaken van de hoge percentages schademeldingen aan de randen van het aardbevingsgebied. De uitkomsten van Fase 1 (juni/juli 2016) worden dus niet afgewacht. Een dergelijk onderzoek moet namelijk hoe dan ook plaatsvinden en is opgenomen in het MJP.

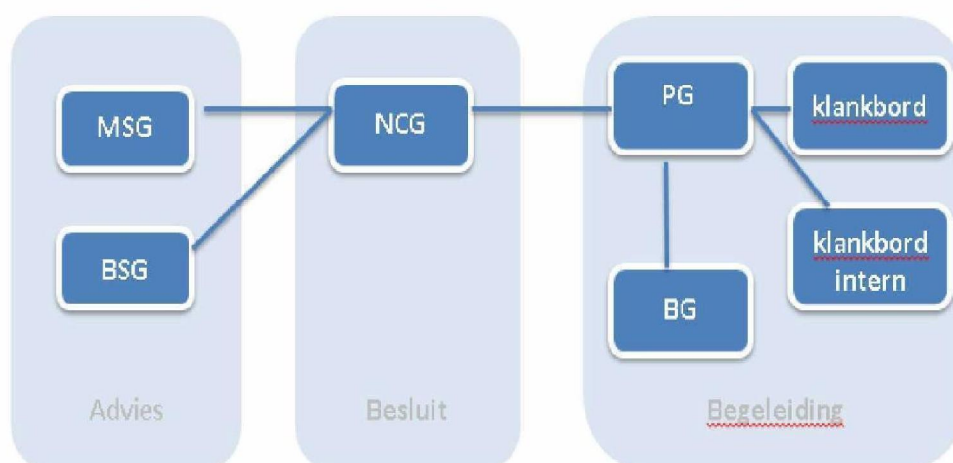
De Begeleidingscommissie Validatieonderzoek hecht belang aan deze snelheid.

Bij Fase 2a (methodologie klopt) wordt dat een zelfstandig onderzoek, los van het Validatieonderzoek. Bij Fase 2b (methodologie klopt niet) wordt een breder onderzoek opgestart naar de meest waarschijnlijke oorzaken van de gemelde schade, voor zowel de schades buiten de contour als voor de locaties met hoge percentages schadegevallen.

3. Voorgestelde planningsproces

Datum	Overleg	Wat
20 juni	MSG	Voorstel op agenda: inventariseren wensen en eisen
15 juni	BO Waterschap	Voorstel agenderen: inventariseren wensen en eisen
22 juni		Uitkomsten Validatieonderzoek fase 1
23 juni	BSG	Voorstel op agenda: inventariseren wensen en eisen
8 aug	Alders	Onderzoeksopdracht voor MSG en BSG
29 aug	MSG	Onderzoeksopdracht op agenda: ter advisering
1 sept	BSG	Onderzoeksopdracht op agenda: ter vaststelling
Sept	BO Waterschap	Onderzoeksopdracht agenderen: ter advisering
Sept	Projectgroep	Gunning onderzoeksvoorstel

4. Organisatie en besluitvormingsroute

- Maatschappelijke Stuurgroep (MSG) en Bestuurlijke Stuurgroep (BSG)
- Interne Projectgroep NCG
- Begeleidingsgroep (BG)
twee deelnemers vanuit de maatschappelijke stuurgroep: door MSG te bepalen
twee leden vanuit de bestuurlijke stuurgroep: door BSG te bepalen

een lid van Waterschappen door de waterschappen te bepalen
een deelnemer vanuit Ministerie van EZ, (5.1.2e)
een deelnemer vanuit SODM, door SODM te bepalen
een deelnemer vanuit Nedmag, door Nedmag te bepalen
een deelnemer vanuit Tcbb, door Tcbb te bepalen
een deelnemer vanuit de Commissie Bodemdaling, door de Commissie te bepalen
een deelnemer vanuit Akzo en vanuit Gasunie, door Akzo en Gasunie zelf te bepalen
Secretaris en voorzitter vanuit de NCG

Nationaal Coördinator
Groningen

Kenmerk
NCG /

- Klankbordgroep (extern)
Bewonersvertegenwoordigingen van gedupeerden:
- Klankbordgroep (intern)
PM

5. Eerste verkenning onderzoeksvraagstelling

De hoofdvraag die vervolgonderzoek legitimeert, is de vraag of er in Groningen meer schades voorkomen dan in andere gebieden in Nederland. Indien dat het geval is moet worden onderzocht wat de oorzaken van die schade zijn.

Mogelijke hoofdvraagstelling

- Zijn er in Groningen significant meer schades dan in andere gebieden en
- wat is de dan (meest waarschijnlijke) oorzaak of oorzaken van gemelde hoge frequentie schades.

Deelvragen:

- Waar is schade buiten de contour erkend?
- Waarom ergens wel en waarom ergens anders niet?
- Hoe wordt omgegaan met de gegeven bodemdaling? (referentiepunt casus Gouda: ondiepe bodembeweging)
- Wat zijn de cumulatie effecten van zoutwinning, gaswinning en aardgaswinning?
- Welke schade kan gerelateerd zijn aan trillingen/aardbevingen als gevolg van de gaswinning en waar is sprake van samenhang tussen zettingen en combinatie wisselende waterhuishouding, bodemdaling, bodemopbouw- en samenstelling etc.
- Ontwikkel een meer accurate methodologie dan die van Arcadis, met name op cumulatie-effecten .
- [nadere invulling MSG, BSG en onderzoekers]

6. Uitgangspunten

- De NCG is opdrachtgever van het onderzoek. De NCG is initiator en trekker van het onderzoek en formuleert de onderzoeksopdracht met inachtneming van adviezen van de begeleidingscommissie, de MSG, de BSG en de klankbordgroepen. Ten slotte stelt de NCG de onderzoeksrapportage vast.

- **Gebiedsafbakening en selectie van te onderzoeken**
Het onderzoek wordt gericht op de G12 gemeenten en op de gemeenten Oldambt en Zuidhorn waar ook geclusterde schade wordt geconstateerd. [16 kernen Meeden, Onderdendam, Ulrum, Kiel-Windeweer, Korengarst, Winsum, Oude Wolddijk, Woldendorp, Borgsweer, Termunten, Termunterzijl, Wagenborgen, Kropswolde, Zuidhorn, Nieuwolda, Niehove]. Bellingwedde, Pekela en Veendam worden meegenomen om te onderzoeken of er sprake is van cumulatie van effecten van de zoutwinning en de gaswinning.
- Parallel aan de hoofdvraagstelling vindt een deskresearch (analyse bestaande bronnen en rapportages) plaats dat als kader kan dienen voor de start van het onderzoek in het bijzonder het onderzoek uit 2011/2012 dat in opdracht van de Commissie Bodemdaling is gedaan door TNO naar oorzaken van schade. Daarnaast moeten de lessons learned uit de validatie van het Arcadisonderzoek meegenomen worden en is het wenselijk om ruim veldwerk mee te nemen zoals bijvoorbeeld is gedaan bij het onderzoek Langelo.
- Als het voor het onderzoek wenselijk is persoonsgegevens in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens bij het onderzoek te betrekken, zal moeten worden bekeken in hoeverre dit mogelijk is of mogelijk gemaakt kan worden. Voor fase 1 is voor het gebruik van deze gegevens toestemming gevraagd aan de bewoners van de onderzochte objecten. Voor fase 2 zal hier opnieuw naar gekeken moeten worden.

Kenmerk
NCG /